

Nr 2 • Oktober 2011
Årgång 2

Hem i Dalarna

Inspirerande läsning för dig med gröna fingrar och blånaglar

Silverdalkullan

Tema badrum

Lena på Lokgården

Utflykten går till Vikarbyn • Kopparhatten i Falun • Tre inredare tipsar

Bäst i badet

Hoppas att du fick en skön sommar! Kanske visade den sig inte från sin allra bästa sida de dagar jag var ledig, men några dopp i Siljan, Runn och Amungen blev det allt. Och några vattenpölar på bröllopsfotona...

Men likt en viss Arkimedes får jag mina bästa idéer när jag umgås med vatten och temat för höstens Hem i Dalarna är just badrum. Vi tipsar dig om nya produkter och tre proffsiga dalainredare har spanat in badrumstrender och avslöjar hur deras egna badrumsdrömmar ser ut.

Kopparhatten Café & Kök i Falun bjuder våra läsare på tre årstidsanpassade recept och så har vi hälsat på hemma hos silvermeden Eva-Lott Långberg i Rättvik – en av initiativtagarna till den rekordlånga tras mattan som vävs till Långbryggan.

Höstens utflykt går till kreativa Vikarbyn med omnejd, så samla ihop vännerna och planera in en shoppingresa i vårt vackra Dalarna. Nu väntar en härlig höst – glada dagar önskar jag dig!

Hälsningar,
Åsa Pellas

Innehåll

Bäst i badet	2
Saras sommar	3
Utflykten går till	
Vikarbyn med omnejd	4
Bokbladet	7
Silverdalkullan	8
Fars dag	13
Tre inredare tipsar	14
Nyheter och inspiration	18
Arne – ett badrumsproffs	20
Lena på Lokgården	22
Det kommer mera...	26
Kulinariska Kopparhatten	29

BEHÖVER DU

**TRYCKSAKER • ROLLUPS
BANDEROLLER • VEPOR
TIDNINGAR • PAPPER**

Ring oss 0248-136 00

• *Din mediapartner i Dalarna* •

 bokstaven

www.bokstaven.se • annonser@bokstaven.se • order@bokstaven.se
Tel. 0248-136 00 • Reparatörvägen 3 • Box 133 • 795 22 Rättvik

Redaktion

Redaktör och texter:
Åsa Pellas, Dalaliv.se

Tryckeri:
Colorprint, Borlänge

Ansvarig utgivare:
Håkan Johansson

Grafisk form:
Veronica Wallner

Hem i Dalarna går ut till 45 000 villaägare i Borlänge, Falun, Gagnef, Leksand, Rättvik, Mora och Orsa.

Kontakta Hem i Dalarna:
0248-136 00,
redaktion@hemidalarna.se

Hem i Dalarna fritar sig allt ansvar för ev. skador som tillfogas annonsör om dennes annons inte är i överensstämmelse med manus.

Du kan läsa detta nummer samt tidigare nummer av Hem i Dalarna på internet:
www.hemidalarna.se

Saras sommar

Ännu ljuder Sara Kahls hammarslag över Falubygden. Här följer del fyra i vår följetong om Sara som bygger och renoverar så ekologiskt som möjligt hemma på sin gård. Innan hon sätter igång renoveringen av det stora bostadshuset, renoverar hon en liten lägenhet på 36 m² i ett mindre gårdshus.

Hej Sara! Hur har sommaren varit?

– Tiden har flugit fram, jag har knappt haft tid att ha sommar! Men jag fick mycket gjort under min semester. Den mesta rördragningen är klar, den fixade jag och pappa tillsammans, han är så bra på sånt. Kring midsommar flyttade jag in i lägenheten men ännu återstår att färdigställa köket, dra in el och fixa en kamin. Jag har också haft inflyttningsfest med tjejerna som deltog i förra höstens studiecirkel i ekologiskt byggande här hemma hos mig. Tjejerna har hängt här under sommaren och fortsatt hjälpa mig med byggandet. Som en hyllning till dem, och alla andra som hjälpt mig, kommer jag att sätta ut deras namn i masonit och sätta upp som reliefer i innetaket på toaletten.

Vad jobbar du med just nu?

– Jag har precis varit i väg och kollat in bänkskivor till köket. I och med att jag har väggar av "mahognyplywood" och grangolv så var det svårt att hitta ett passande material, men nu har jag bestämt mig för att det blir linoleum. Under trappan i hallen har jag precis satt in en förvaringsmöbel som jag format efter trappan. Möbelen är hopsatt av lådor i olika storlekar som jag tagit från flera olika byråar.

Tidigare har du berättat att du gärna återanvänder material som du snubblat över när du är på renoveringsuppdrag ute i landet. Har du hittat fler fynd?

– Ja, det har jag. I min chefs gömmor hittade jag ett gammalt höj- och sänkbart ritbord som jag använder som köksbord. Till vardags är det högt med ett par barstolar, när vi är flera fäller jag ut en skiva, sänker bordet och ställer dit vanliga stolar. Jag går gärna på loppisar och antikaffärer. Längre gick jag och tittade på några rullar med mönstrade tapeter från 1960- eller 1970-talet som fanns

i en affär här i stan. Till slut köpte jag tapetrullarna och nu pryder de väggarna i hallen, det blev verkligen bra.

Vad händer framöver?

– Jag har framtida planer på att söka jobb på hemorten – jag vill få mer tid över till mina egna byggprojekt. Runt årsskiftet hoppas jag vara helt klar med lägenheten, sen ska jag vänta ett tag innan jag börjar renovera det stora huset.

Du kan även följa Sara på bloggen
www.36organicm2.blogspot.com

Utflykten går till V

Detalj

Gitte Spångberg och Maria Green på Detalj är två tjejer med känsla för just detaljerna. I en charmig gammal lanthandel ryms det mesta för den inredningsintresserade samt rum för personlig konsultation. Gitte och Maria har många leverantörer som de handplockar sina produkter från, bland andra Anna O., House Doctor och PB Home. Till inredningsuppdragen väljer de gärna möbler från Italien i kombination med möbler från små svenska snickeriföretag.

www.detalj.se

Mikaela Willers

En nykomling i Vikarbyn, men ej i hantverkssammanhang, är keramikern Mikaela Willers som under sommaren flyttat in i Blombergsgården. Mikaelas samarbete med Nittsjö Keramik resulterade i att hela familjen flyttade till Dalarna. Mikaela har tidigare drivit butik och verkstad på Söder i tio år,

men efter att i flera år längtat efter en större lokal kan hon nu fokusera på sin kreativa utveckling på den gamla gården i Vikarbyns östra del. I butiken ryms Mikaelas enormt vackra keramikgods samt glashantverk och säsongsbetonade saker som hon själv gillar. Till nästa år planeras ett sommarcafé.

www.mikaelawillers.se

Vikarbyns Bed and Breakfast

Den gamla skolan och frikyrkan mitt i byn har på senare år bytt skepnad till populärt turistboende. Sjöutsikten från den generösa verandan på baksidan är grym – här sitter man gärna och tar igen sig efter dagens strapser. Välj boende i stuga eller rum med självhushåll eller frukost. Familjen Back-

lund driver verksamheten som håller öppet året runt. Det här är boendet för dig som gillar personligt bemötande och familjär stämning.

www.vikarbyn.com

Utmärkt vandringsled

Andas in härlig höstluft under en promenad längs Siljans strand.

Utmärkt led som passerar Vikarbyns båthamn och badplats.

Spader Madame Retro Vintage

Hos Spader Madame, läs Susanne Säbb Danielsson, hittar du kläder, prylar och möbler från tidigt 1940-tal till det härliga 1950-talet, det ljuva 1960-talet och fram till det glada 1970-talet. Till butiken i Öja en kilometer utanför Vikarbyn letar sig kunder med bilhobby för att fynda tidstypiska kläder, second hand-älskare som vill ha en unik stil och de som söker rekvisita till pjäser och filminspelningar. Butiken ligger på en gammal höskulle och har öppet året runt.

www.spadervintage.blogspot.com

Hellströms goda korv

När man är i Vikarbyn får man inte missa att köpa byns egen delikatess med sig hem. På Hellströms har man tillverkat charkuterivaror sedan tidigt 1900-tal. Förutom den goda korven finns även andra charkuteriprodukter. Kanske faller dig bratwurst i smaken, Vikarbykorv i tysk tappning?

www.hellstroms-livs.com

Grannlåt

Margareta Gudmundson blandar gammalt och nytt i den lilla lokalen på Stora vägen 42. Hon arbetar med inredningsuppdrag, syr gardiner och kuddar på beställning och har egen tillverkning av lampskärmar. Margareta tillverkar även vackra tygamplar med gamla "halm-oron" som förebild. Grannlåt har svenska och danska leverantörer och är förmodligen landets till ytan minsta återförsäljare av Sandbergs tapeter och textilier. Sommartid café ute i trädgården med kaffekorg och Rättviksglass.

www.grannlat.se

Möt dig själv på Baravara

På en gård i Vikarbyn utanför Rättvik har Gayan och Lars Vedam Knutsson skapat en tillåtande miljö att "bara vara" i. Här är miljön lugn och stillsam, lokalerna är stilrent inredda, maten är vegetarisk, ekologiskt odlad och tillagad med kärlek och fantasi. Baravara är inget "vilohem"; innanför kurslokalens väggar är det intensiva men ändå djupt avslappnande dagar som börjar redan klockan sju på morgonen och avslutas timmen innan midnatt. På Baravara erbjuds en handfull kurser.

www.baravara.se

Vikarbyn med omnejd

Vik In

Fingerfärdiga Birgitta Jansson säljer garner, väskor i trasmattematerial, ullprodukter till tovnings samt textil på metervara i sin blott ett år gamla butik. Hem i Dalarna hittade en varm, vacker och prisvärd stickad poncho. Perfekt till den stundande vintern!

www.vikin.se

Nittsjö Keramik

Hur många svenska hem har inte keramik från Nittsjö i sina gömmor? Under drygt 150 års tid har det anrika hantverksföretaget utanför Rättvik tillverkat allt från krukor i allmogestil till näpna tomter. Inriktningen på konstkeramik har gjort företaget världskänt. Fabriken och butiken är öppen året runt. I fabriksbutiken kan du fynda keramik av 2:a sortering.

www.nittsjokeramik.se

**Att välja rätt mäklarföretag är
början till en bra affär
– vänd er med förtroende till oss,
38 år i branschen**

**Vi söker nu Villor-Bostadsrätter - Fritidshus-Tomter
i hela RÄTTVIK samt LEKSANDS kommuner**

ERIC THORS
FASTIGHETSBYRÅ AB

Kontor: 0248-100 33
Mobil: 070-330 14 31, 070-555 09 18

E-post: info@erichthors.se
Adress: HSB-gatan 3B, 795 30, Rättvik

Se våra objekt på Internet: erichthors.se, hemnet.se och bovision.se

Ska du köpa hus?

Vill du förvissa dig om att huset är friskt?

Låt oss göra en överlåtelsebesiktning innan du köper huset!

Vi utför även energibesiktningar.

OBM GRUPPEN®
023-330 95 • www.obmgruppen.se

Allt inom plattsättning!

- ◆ Kök
- ◆ Badrum
- ◆ Marmor
- ◆ Försäljning

Dalarnas Plattsättnings AB

0248-517 45 • 070-491 86 10 • RÄTTVIK

LÅNG ERFARENHET

Stornummer

Veckorna 43, 47, 50 och 51 går vårt annonsblad ut över hela Rättviks och Leksands kommuner

Passa på att synas extra mycket

Om du dessutom utnyttjar vårt avtal med Masen i Mora så kan du få ännu mer för dina pengar!

Kontakta Håkan eller Magnus på 0248-136 00 så berättar de mer

**RÄTTVIKS
LEKSANDS** *Nytt*

Bokbladet

Välkommen hem till Maria Montazami

Maria Montazami & Ulf Elfving, Ica Bokförlag

Familjen Montazami med mamma Maria i spetsen öppnar sitt hem i soliga Kalifornien och bjuder in till fest och glada möten.

Vi får vara med på både små och stora fest-er och delas med av råd och recept på cocktailpartyn, tjejluncher, romantiska middagar, barbecues, familjemiddagar och beach parties.

Kakel, klinker & mosaik

Hans-Ove Ohlsson & Anders Jeppsson, Ica Bokförlag

Allt fler väljer kakel, klinker och mosaik. Det här är en handbok i ordets rätta bemär-

kelse men också en inspirationskälla för den som ska renovera badrummet, köket, tvättstugan eller exempelvis hallen. Steg för steg lotsas man genom arbetsgången vid arbete med byggkeramik – från planering till fogning. De tydliga bilderna och den informativa texten underlättar förståelsen även av de svåraste momenten.

Lilla gummans gör-det-självguide

Johanna Ögren & Karin Adelsköld, Ica Bokförlag

Hur byter man vinterdäck, borrar i kakel eller rensar avlopp? I den här gör-det-självguide boken finns allt du behöver veta för att klara av de vanligaste kvinnofällorna i hemmet, vare sig du är nybörjare eller bara lite osäker. Karin Adelsköld och Johanna Ögren är grundare av tekniksajten lillagumman.se

för tjejer. De guidar dig genom de flesta problem som kan tänkas uppstå där hemma. Praktiska råd och tips varvas med Karins och Johannas egna upplevelser kring teknik och prylar.

Sy i vaxduk

Else Österberg, Ica Bokförlag

Det är både lätt och roligt att sy i vaxduk. Eftersom det är ett material som inte fransar är det bara att klippa till och sy. Tunn vaxduk passar för förkläden, hårbånd och lättpackade skopåsar. Kraftigare vaxduk passar bra till väggförvaring, planteringskassar, större väskor och sådant som ska tåla mycket slitage.

Stora boken om att röja och rensa

Mary Lambert, Bokförlaget Semic

Att leva i en ständig röra stjälar energi och påverkar oss negativt på många sätt. Om du har tröttnat på hur du har det omkring dig, om du aldrig hittar det du ska ha i skåpen, om stök och oordning leder till osämja och dåligt humör, då kan den här boken bli din räddning. Här får du lära dig hur du påverkas av röran och hur du rensar rum för rum, så att du får en lättöverskådlig och trivsamt ordning hemma. När du är klar kommer ditt hem att vara rogivande och harmoniskt.

Fredagsmys

Emma Hamberg & Anette Rosvall, Bokförlaget Semic

Alla fredagsmyser! I boken Fredagsmys finns inga rätt eller fel, bara en massa fiffiga recept för precis alla typer av fredagar. Humorsorna Emma Hamberg och Anette Rosvall har skrivit en passionerad och rolig kärlekshistoria till veckodagen framför alla: fredagen. Och en påminnelse om hur viktigt det är att passa på att mysa efter en lång och stressig arbetsvecka!

Julens godsaker

Mia Öhrn, Ica Bokförlag

Finns det något mysigare än låta köket fyllas av doften av nybakat under advent? Naturligtvis vill vi baka de gamla kära klassikerna, men att blanda upp med en lite modernare twist är ju aldrig fel. Vad sägs om att låta mandelmusslor och kanelhjärtan samsas på kaffebordet med glöggcheesecake och pepparkakscookies? Och knäckklubbor med pepparkakschoklad? I den här boken hittar du matbröd, efterrätter, kakor och godis för hela julen.

Vad är det värt

Christine Hansson, Ica Bokförlag

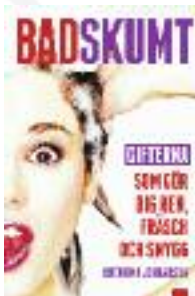
Sitter du på en förmögenhet utan att veta om det? Hur vet man om den gamla tavlan är ett original? Varför kostar en graverad glasvas många tusen kronor på en auktion när en annan säljs för en hundralapp på loppmarknaden? Vad gör man om man ärver saker som man inte vet något om? Vart och till vem kan man vända sig? Här får du hjälp att reda ut begreppen.

Badskumt – gifterna som gör dig ren, fräsch och snygg

Katarina Johansson, Ordfront

"Ska man vara fin får man lida pin." Vi färgar håret med farliga och miljögiftiga färger och badar våra barn i badskum som innehåller starkt allergiframkallande ämnen. Vi använder parfym som kan påverka hormonsystemet och smetar på oss solkrämer som kan skada vårt DNA. Mycket av det vi smörjer, schamponerar och parfymar oss med hamnar förr eller senare i naturen. Dokumentärfilmaren och miljöjournalisten Katarina Johansson började läsa det finstilla på förpackningarna. Nu vänder och vrider hon på olika frågeställningar och vill få dig att tänka själv. Följ med henne på en tur in i ditt eget badrum eller till schampohyllan i affären. Det är dags att inse vad det är du köper.

Silverdalkullan

Trots att hon aldrig tidigare vävt, var hon med och drog igång projektet med att väva en 628 meter lång trasmatta som ska rullas ut på Långbryggan nästa år. Följ med Hem i Dalarna till en kreativ Rättvikskvinna.

– Jag lever efter devisen att man ska göra det man tycker är kul, och det är det jag gör, säger Eva-Lott Långberg.

I den lilla Rättviksbyn Bäck, mellan Altsarbyn och Söderås, bor en silverdalkulla – för det är så Eva-Lott Långberg kallar sig när hon jobbar som silversmed. Eva-Lott är uppvuxen i en händig och fingerfärdig familj, att hon skulle gå i familjens fotspår kom inte som någon överraskning.

– Jag jobbar även som textillärare och tidigare har jag jobbat som möbeltapetserare och inredningssömmerska. Något som är lite udda är att jag då och då även jobbar för Kungliga Hovstaterna, berättar Eva-Lott

och visar upp en medalj som hon endast får bära till folkdräkt eller balklänning.

– Bland annat serverade jag på Kronprinsessparets bröllop och så har jag varit med och dekorerat Stadshuset inför två Nobel-fester, det är riktigt roliga erfarenheter.

Bor i en gammal fabrik

Eva-Lott visar runt i lägenheten som ligger i en gammal fabrik från 1909. Under en period har här även legat en billackeringsfirma. I hela bostaden ser man spår av

Eva-Lotts påhittighet. På en vägg i vardagsrummet hänger, till exempel, ett hjärta av taggtråd.

– Egentligen var jag på väg ut i skogen för att plocka bär, men så snubblade jag över en rulle taggtråd i en kohage – och jag bara fick lov att ta med rullen hem. När jag kom hem tog jag bort mossan och böjde till ett hjärta.

– Jag vill inte ha det så jätteenomtänkt i mitt hem. Jag försöker minimera antalet prylar och gillar ljusa färger. Det som är viktigt är att det ska finnas en liten mysig plats i varje rum där jag kan sitta och fika, läsa och hand- arbeta – även ute i trädgården och på balkongen.

*Textilt stilleben.
Eva-Lott har sytt de söta klänningarna som pryder sovrumsväggen.*

På en trall ute på gräsmattan har Eva-Lott satt upp en paviljong från Jysk. Förhängena av tyll, som hon fyndade för 5 kronor metern på IKEA, fungerar som skydd mot sol, mygg och vind. En ljusslinga lyser upp året runt.

För ett år sedan hamnade Eva-Lott i skolvärlden där hon genast fann sig väl till rätta.

– Som lärare i textilslöjd är det fantastiskt roligt att få möta alla kreativa ungdomar. Eleverna har lärt mig mycket och mina år som resande säljare har lärt mig att läsa av kroppsspråk, vilket jag har stor nytta av i skolan.

Tillsammans med silversmeden Mats Enkler kläckte hon idén med att väva en 628 meter lång trasmatta att rulla ut på Långbryggan, trots att hon aldrig tidigare vävt.

– Men utan stöd av Gun-Britt Olofsson och hennes väverskevänninnor hade det aldrig gått. Det har varit jobbigt men ändå jätteskoj, säger Eva-Lott och berättar att elever, Rättviksbor och turister får hjälpas åt att väva på ett flertal vävstolar som står uppställda runt om i kommunen.

Gärna vilt och busigt

Till grund för Eva-Lotts intresse för silversmide ligger hennes pappas fascination för att böja föremål i tråd.

– Min pappa jobbade med att tillverka kräftburar och har alltid varit duktig i trådarbete. När han arbetade med att löda och

Eva-Lott har alltid sytt egna kläder till sig själv och barnen – samt en egen Rättviksdräkt. På sängen ligger två moderna snörliv med tydlig inspiration från dräkten.

Eva-Lott är mycket för Dalarna. Den färgglada plattan används som tavla och är en gåva från trähästillverkarna i Nusnäs.

I ett litet hus på gården har silverdalkullan Eva-Lott sin smedja.

svetsa stod jag bredvid och ville prova på. Senare i livet föddes tanken på att gå en kurs i silversmide.

– Det kändes nödvändigt att ha en egen verkstad, så när jag hittade en på Blocket för några tusenlappar, då slog jag till. Först undrade jag vad jag gett mig in på men sen insåg jag att jag kommit över riktigt fina grejer. Hammarna, till exempel, låg i handsydd flanelldodral.

Eva-Lott gör smycken efter kundens behag och genom att återbruka kundens guld till detaljer så blir smycket mer värdefullt, för såväl kunden som för henne själv.

– Det ena smycket blir inte det andra likt. Resultatet får gärna bli lite vilt och busigt.

Eva-Lott skuttar över bäcken för att plocka stora hallon att dekorera sommarbakelserna med. Ringen och armbandet har hon själv tillverkat.

Ser ljust på framtiden

De senaste åren har Eva-Lotts liv skuggats av sorg. På kort tid miste hon två mycket närstående personer, sin far och sin pojkvän. Idag är energin tillbaka och hon ser ljust på framtiden.

– Min fars ord klingar i mig, ”gör de saker du vill göra, för när man ligger så här som jag gör, då ångrar man ogjorda” – och det är precis det jag gör. Jag är glad för att jag har slutat åka på försäljningsresor, nu trivs jag bäst hemma och jag har tid över till allt jag vill göra. Och varje morgon njuter jag av utsikten över Siljan från min säng.

Om du vill komma i kontakt med Eva-Lott kan du gå in på hemsidan www.silverdalkullan.blogspot.com eller göra ett besök i hennes verkstad hemma på gården i byn Bäck. Eva-Lott kommer även att ställa ut sina smycken på Rättviks kulturhus julsalong i december.

Sommarfika med kaffe och hallonbakelser. Koppar från Green Gate, servetter med Kattun-tryck från Rättviks hemslojd.

Ljuskronan med blå prismor från Mio är en gåva. På dörren i bakgrunden skymtar några tänkvärda ord.

HÖSTKAMPANJ

för mer info www.bjorbobadrum.se

20%

på hela sortimentet t o m 13 november

XL BYGG

NE&CO

En riktig bygghandel

Åkerö Köpcentrum, Leksand • Tel. 0247-79 66 00
Öppet: vardag 7-18, lördag 9-13 • www.neco.se

Resman

Dalarna Sverige Världen

Flyg direkt från Borlänge

Gran Canaria

Vorje onsdag 19/10 - 4/4 2012

Kreta

19/4

Mallorca

24/4, 4/5, 11/5

Turkiet

9/5, 16/5, 23/5, 30/5, 18/8, 25/8, 1/9

Rhodos

12/9, 19/9, 26/9, 2/10, 9/10, 16/10,
23/10, 30/10, 7/11

Kommande resor

27/1 - 30/1 2012 Prix d'Amérique

16/5 - 23/5 2012 Hurligruten - Gruppresor från Dalarna

Hos oss bokar du charter, kryssningar, buss, hyrbil, golf-, sport-, fotboll-, hockey-, konserter, festivaler, musikaler, teater- rund/fema vändring-, hälsa-, läger/träningsresor, grupp/konferens samt hotell och flyg över hela världen.

Resman
öppnar butik i
Borlänge 17/10
fina boendeprenumerationer

023-184 25, 0243-500 810. Info@resman.se

Fisktorget i Falun mån - fre 09.00-17.30 www.resman.se

PELLETS I FURUDAL

Småsäck 16 kg,
hel pall 832 kg.
Storsäck 600 kg

JEP JÖRGENS
Entr. & Pellets
Furudal 070-689 70 29

*"Med pellets
i pannan blir
värmen en
annan!"*

Byt till en säkrare, snyggare och bekvämare garageport!

Satsa på en port från Hörmann, Europas största tillverkare av garageportar. Och gör det nu, så kan du utnyttja ROT-avdraget.

Men vi hjälper dig inte bara att välja port. Vi fraktar bort den gamla och monterar den nya. Med fem års garanti, minst. Välkommen!

Falun

Timmervägen 11

Tel: 023-180 10

Sveriges mest valda portar

**GARAGE
PORT
EXPERTEN**

www.garageportexperten.se

Fars dag

Söndag
13
November
Fars dag

Dags att fira far igen! Säkert har han det mesta redan, men vi har kollat in lite lämpliga presenter till fars alldeles egna dag – håll till godo.

Slumra in

Sover gott gör far i det snygga bäddsetet Kilimanjaro från Åhléns. www.ah lens.se

Kånka laptop

Visst är den härlig, den över 30 år gamla klassikern! Kånken har utvecklats sedan den såldes för första gången 1978. Den här modellen har plats för bärbara datorer upp till 17" i ett vadderat fack i ryggen. www.fjallraven.se

Tänt var det här

Ute är mörkt och kallt... Värm far vid elden i den handsmidda korgen från Käck & Hedbys Smide i Leksand. Korgen finns i flera storlekar och blir garanterat en succé kyliga dagar. www.khsmide.se

Kul jul

Sätt ett par stickor i nävarna på far så han kan göra granna kulor till er gran. I denna bok delar modeskaparna och julälskarna Arne och Carlos med sig av sina bästa sticktips inför den stundande högtiden (Norstedts).

Snacka om nostalgi

När Ingemar Stenmark satte på sig en Sätla-mössa och vann oräkneliga slalomsegrar i den alpina världscupen på 1970-talet sköt försäljningen i höjden. Under Ingemars mest framgångsrika år såldes upp emot 10 000 exemplar/år av den nu legendariska Stenmarksmössan. Nu finns den åter i butik!

Maten är snart klar...

Enligt Jamie Oliver ska det inte ta längre än 30 minuter att laga en god, välbalanserad måltid med flera rätter. Låt far få testa om det stämmer, ge honom boken Middag på 30 minuter med Jamie (Bonnier Fakta).

Nya Midvinterblot

Bjud med far till en helkväll med show, dans, skatt, trerätters middag och fyrverkeri på Tomteland i Mora. Midvinterblot har spelats för utsålda hus på Tomteland sedan 2003 och anses av många vara den vassaste julshowen i Dalarna. Nya Midvinterblot spelas under både november och december. www.tomteland.se

Badrummet i fokus

Maliin Stoor

Qreate

Vilka badrumstrender har du spanat in i höst?

– För det första upplever jag att trenderna pekar mer och mer mot funktion. Det ska finnas goda förvaringsmöjligheter i badrummet vilket jag tycker att leverantörerna brukar vara duktiga på. Sedan ser jag två helt olika trender. Å ena sidan vill allt fler ha stora badrum med bastu och jacuzzi. Ett badrum att umgås i, som ett eget spa. Å andra sidan blir "compact living" allt mer populärt. IKEA:s serie Kvadratsmart är ett bra exempel på att man kan bo på liten yta men ändå få livet att fungera. Något som nog aldrig kommer att för-

svinna är den naturliga och ekologiska stilen med trämaterial och naturprodukter, till exempel naturfärger och klinker. Man kan också se att goda dofter blir allt mer populära. Jag var nyligen på en mässa i Paris och där fanns en hel mässhall med enbart dofter i form av rökelse, oljor och doftljus.

Hur kan man med enkla medel förvandla ett badrum?

– Mitt bästa tips är att man ska använda sig av en neutral bas, en naturskala som man lätt kan förändra med olika kulörer på handdukar, skålar och doftljus. Sedan kan man gärna tänka vintage. Plocka in en gammal pall att sitta på eller en gammal burk att förvara hårborstarna i. Eller varför inte sy ihop en mängd virkade dukar till ett dusch-

draperi? Det behöver ju inte kosta så mycket att göra förändringar...

Hur ser ditt eget drömbadrum ut?

– Nu har vi bott i vårt nybyggda hus i ett och ett halvt år och jag tror att jag är så nära mitt eget drömbadrum som jag kan komma. Vi har öppet och ljust och för att få det att fungera i vardagen har vi lagt ned stor omtanke på förvaring och funktion. Betong är ett material som jag är mycket förtjust i. Vårt badkar, som vi även kan duscha i, är gjutet i betong och nedsänkt i golvet. Om det är något jag saknar så är det en bastu nere vid Dalälven, det vore toppen.

www.qreate.se

Maliins badkar är gjutet i betong

Stina Pellas

Reform Design

Vilka badrumstrender har du spanat in i höst?

– Två tydliga trender är kulörta inslag samt jordnära, gärna mörka, färgskalor på golv och väggar. Kontraster mellan material är spännande! Tänk kombinationen skift glas i en duschvägg mot råheten i ett naturtroget stenmaterial på golvet. Och "gör ditt eget spa"-trenden håller i sig även i höst. Skapa hemmets oas i badrummet, en plats att ladda batterierna på genom ett varmt bad i trivsamt miljö. Sen får det gärna vara lyxiga badrum, fristående badkar och påkostade detaljer som kranar och duschmunstycken.

Foto: Hego Water Design

*Finna
drömmer om
ett vattenfall i duschen*

Hur kan man med enkla medel förvandla ett badrum?

– Fundera på hur du kan förbättra ljusupplevelsen. Kanske kan du komplettera taklampan med punktbelysning? Undvik lysrör och ljuskällor med vitt kallt ljus, satsa hellre på halogen eller glödljus. Det är viktigt att spegeln är väl belyst. Vilket behov av förvaring har du? Behövs ett stort badrumsskåp eller kan du till förmån för öppna ytor hänga upp en större spegel i stället? De bästa badrummen är välplanerade och funktionella, lättstädade och välkomnande. Vill du absolut ha en badrumsmatta, välj en i plast. Luddiga mattor är sällan fräscha och kräver frekvent underhåll. Tavlor, textilier, småsaker och gröna växter – tänk till innan du fyller ditt badrum med för mycket prylar.

Hur ser ditt eget drömbadrum ut?

– I mitt drömbadrum finns en stor rymlig dusch med munstycke som bildar ett "vattenfall". Självklart vill jag ha värmeslingor i golvet och en "mojäng" som automatiskt levererar stora fluffiga varma badlakan när jag kliver ur duschen. All förvaring ska helst

vara dold och toaletsitsen vägghängd. Jag är inte mycket för badkar men en skön fåtölj med tillhörande fotbad får gärna finnas. Samt en stor krusidullig väl belyst spegel förstås.

www.reformdesign.se

Gitte Spångberg Detalj

Vilka badrumstrender har du spanat in i höst?

– Badrummet tar mera plats i våra hem, det är inte längre bara ett praktiskt badrum utan mera ett mini-spa dit man går för att koppla av. Höstens trend går mot raka linjer och mer skarpa kontraster. Man satsar även mer på finesser i badrum såsom snygga golvbrunnar, kranar och takduschar utan synliga rör. Det ska vara breda lådor istället för badrumsskåp samt öppna hyllor för handdukar och detaljer såsom doftljus och handdukar. Allt i enhetlig färg, så kallad accentfärg. Då blir badrummet ombonat och mysigt. Det är även viktigt att belysningen blir mer utspridd, gärna med "dimmereffekt" som mysfaktor. Det ska även finnas bra sminkbelysning. Miljötänket är viktigt, bland annat önskar man att leverantören har miljöcertifikat.

Hur kan man med enkla medel förvandla ett badrum?

– Börja med att ta bort alla lösa föremål, stora som små. Till exempel duschdraperi, handdukar och så vidare – låt endast

basen vara kvar. Försök att titta på badrummet med nya ögon, kanske finns det plats för någon mindre byrå eller ett skåp? Eller går det att ta bort några vägghängda skåp och byta till ett öppet hyllplan? Sortera dina handdukar i färg och lägg i fina högar på nya hyllan. Släng allt du inte använder inklusive tomma schampoflaskor och allt annat man lätt samlar på sig. Bestäm sedan en accentfärg som du trivs med. Om du har möjlighet, köp till några gästhanddukar, en badrumsmatta och ett duschdraperi i enhetlig färg och försök sedan att hålla dig till den färgen. Att tända ett doftljus på hyllan eller på skåpet när man har gäster är alltid härligt. Ställ gärna fram en snygg pumptvål och pumphandkräm på handfatet. De får gärna vara i samma accentfärg – det är lite extra lyx.

Hur ser ditt eget drömbadrum ut?

– Mitt drömbadrum går i ljusa toner med blandat kakel, det vill säga både stora och små kakelplattor. Stora på väggen och små i duschen. Golvet ska vara i en mörkare nyans och i en annan struktur för att få mer effekt. Färgerna går i mjölkvitt och grått och accentfärger skulle vara mörkt trä och lite enfärgad "aquaturkos" och sand. Badrummet skulle vara så stort att vi fick plats för både avkopplande bad och dubbeldusch. Toaletten ska ligga lite avskild i badrummet eller bakom en frostad glasörr. Jag vill ha ett stort dubbelhandfat med breda lådor under, och en stor sminkspegel, gärna med "teaterlampor" på var sida av spegeln. Och det ska vara infällda "dimspotlights" samt raka, stora hyllplan på väggen där handdukar ligger i prydliga högar. Det ska också finnas plats för snygga tvättkorgar i passande stil. Ett måste är stora härliga doftljus att tända när det är dags för relax. Som sagt, drömma kan man alltid göra...

www.detalj.se

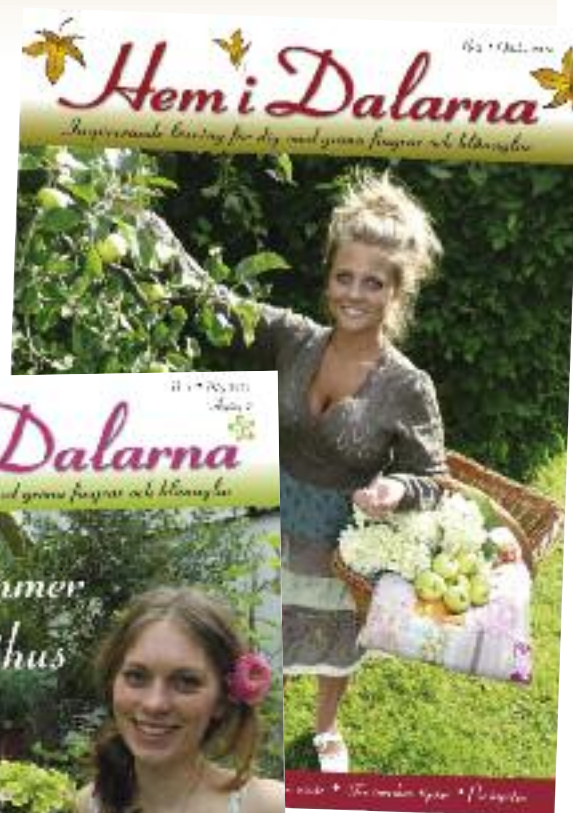
*Gitte gillar
dubbla handfat*

Foto: HTH Badrum

Vill du visa ditt företag
i nästa nummer?

Kontakta Kristina Haag
tel. 0248-136 00, 070-746 56 93
kristina.haag @ bokstaven.se

Behöver du...

...dränera runt ditt hus, nytt avlopp,
eller går du i byggnadstankar och är
i behov av en ny grund.

Kontakta Mats på Mases Spräng & Mark.

*Vi utför även andra markarbeten,
samt borring och sprängning.*

Leksands färgstarkaste måleri

Kontakta oss idag för ett besök och kostnadsförslag

Nyttja ROT-avdraget!

- Allt inom ut- och invändig målning
- Brandskyddsmålning
- Skylift för uthyrning

Stefan Larsson

070-610 88 17

stefan@leksandsmaleri.se

Göran Bengtsar

070-631 32 60

goran@leksandsmaleri.se

Roligspersgattu 9 • 793 97 Siljansnäs

Kampanjpris

Ifö Sign 6860 med
mjukstängande
hårdsits

2.495:-

(ord. pris 5.802:-)

Ifö Sign WC

Sveriges mest sålda WC-stol

NYHET

Med Ifö Clean, vårt nya rengörings-
vänliga porslin. Nu är det extra lätt att
rengöra Ifö Sign WC-stol, tack vare ett
extra lager glasyr med Ifö Clean.

Freeh WC – fräsch spolning med doft,
som underlättar rengöringen.
Hel cisternkåpa utan skarvar, ingen
kondens på cisternen, därmed fastnar
mindre damm på porslinet.

Tyst spolning tack vare den extra
innercisternen.

Vattenbesparing som standard –
spolar rent med 4/2 liters spolning.

Sittbjuden är höjd till bekväma 42 cm.

Ryckepungsvägen 7, Ingarvet, Falun

023-133 51 • www.kakelproffsen.se

Måndag-fredag 9-18 (lunchstängt 12-13)

Lördag 10-14

Nyheter och inspiration

Sofies badrum

Den före detta Tällbergstjej-en Sofie Hilmersson återfin-ner man numera i Onsala på svenska västkusten.

Sedan två år tillbaka dri-ver hon möbelföretaget De-sign S Hilmersson. Möblerna, med bad som huvudtema, har en släng av skärgårdsroman-tik. Stilen är enkel, tidlös och exklusiv.

Hej Sofie! Vilka trender är i antåg-ande på badrumsfronten?

– Den rena stilen efterfrågas fortfarande, det får gärna vara högblankt i svart och vitt med inslag av lövträ. Vad gäller badkar så har intresset för fristående designbadkar

ökat. Nu är det också allt fler som önskar hitta egna personliga lösningar, man vill gärna tillverka själv och därför blir många glada när de ser den typ av möbler som vi erbjuder.

Var tillverkas möblerna?

– Vi tillverkar dem i vårt eget snickeri. Vi har precis flyttat vår verksamhet till en gammal kvarn vid en å i Anneberg utanför Kungsbacka. Och nyligen startade vi upp en webbshop – i framtiden kommer vi även att öppna en egen butik.

Var hämtar du din egen inspiration ifrån och hur kommer det sig att du valt att ta fram egna badrums-serier?

– Tidigare har jag arbetat på olika inredningsföretag, därifrån kommer mitt intresse för inredning, men även från mina föräldrar som var korgmakare i Dalarna där jag och min syster växte

upp. Hemma var jag alltid omgiven av tillverkning. Och när jag blev mamma bestämde jag mig för att sluta arbeta som lärare och i stället satsa på att starta eget. Inspirationen hit-

Ur serien Vindön kommer spegel samt bad-rumsskåpet med tvättställ i betong. Pallen heter Brännö.

tar jag lite varstans, mycket har jag i mig. Jag reser ofta och letar idéer i andra länder, men även i olika delar av Sverige, hos min farmor i Norrland, i Dalarna, på Österlen och nu på västkusten. Just nu har vi anammat skärgårdsstilen, men vi håller på att utveckla en helt ny serie med fäbodfinish med inslag av grått och betong.

Design S Hilmerssons produkter hittar du på Interkakel i Falun och Svenska bad och Kakel i Borlänge och på hemsidan. www.designshilmersson.se

Vindön underskåp med porslins-handfat. Badkaret med kromade lejon-tassar heter Harmoni och kommer från Dimma, www.dimmabad.se.

1. Snygga Svea

Snyggt och färgglatt blir det när man väljer gröna bakstycken till skåpen ur Svedbergs Svea-serie. Med strikta linjer och naturnära färgskala är Svea en klassisk möbelserie i modern tappning. www.svedbergs.se

1.

2. Handed By

Handed By:s produkter är tillverkade under rättvisa förhållanden och gjorda av återvunnen plast. Korgarna passar perfekt till förvaringen i badrummet. Produkter från Handed by finner du bland annat på Detalj i Vikarbyn och Millamollis i Tällberg.
www.handedby.com

3. Rena former

Från Dimma Bad kommer badkaret Qvadrat som har en hård utsida men en mjuk insida. Råta vinklar och tunna kanter är visserligen dragkraften hos detta kar men det är den kroppsvänliga ligg-loungen som kommer få dig att bada mer. Qvadrat är tillverkad i det exklusiva kompositmaterialet Xanitan som har en stenliknande yta.
www.dimmabad.se

4. Design Arne Jacobsen

Fräckt röd är "funkisblandaren" med fast pip från danska Vola. Kranen är en klassiker från 1968 i design av Arne Jacobsen.
www.byggfabriken.com

5. Viva Vivaraise

Njut av de vackert mönstrade badrums-mattorna från Vivaraise som finns i en mängd härliga färger. Mattorna är i 100 % bomull och det vävda mönstret återkommer på handdukarna Zoe.
www.drytrend.com

6. Made in Dalarna

Vill du handla närproducerat? I Björbo i Dalarna tillverkas badrumsserier i olika stilar, från tidlöst klassiska till moderna och trendiga. Materialet är förstklassigt, hantverket gediget och designen stilren. Bilden visar Valhall i ljusgrått, serien finns även i vitt, ek och mörkgrått. Valhall är en del allmoge och en del gustavianska detaljer i kombination med modern funktion.
www.bjorbobadrum.se

6.

2.

6.

4.

3.

5.

Arne — ett badrumsproffs

Hem i Dalarna fick en pratstund med Arne Gullberg på Dalarnas Plattsättning AB i Rättvik. Arne har mycket lång erfarenhet av badrumsrenoveringar och han delar gärna med sig av sina kunskaper. Genom det egna företaget erbjuder han det mesta inom plattsättning inomhus av kakel, klinker, marmor och sten – i såväl privata bostäder som offentliga miljöer från Stockholm i söder till Funäsdalen i norr.

Vad är det första man ska tänka på när man ska renovera ett badrum?

– Det absolut viktigaste är att göra ordentliga rörgenomföringar och att se till att det blir tillräcklig lutning mot golvbrunnen. Många tycker kanske att det är lätt att sätta kakel, men man får inte glömma att man ska ha ett ordentligt tätskikt bakom. Man ska heller inte använda material med pappgips på utan speciella våtrumsskivor. Det är viktigt att man väljer rätt material till väggar och golv. Träpanel på väggarna är inte att rekommendera eftersom trä sväller i fuktiga miljöer. Jag vet de som har haft trägolv i badrummet och du kan själv räkna ut hur det gick... Om man väljer klinker till golvet bör man ha golvvärme, annars blir det obe-

hagligt att gå på. Många påbörjar egna badrumsrenoveringar, sen ringer de oss och frågar om råd – och då kan det oftast vara försent. Det är verkligen mycket man måste tänka på och som privatperson har man inte heller tillgång till de rätta verktygen. Så tänk dig noga för innan du sätter igång renoveringen och anlita endast auktoriserade företag. Försäkringsbolagen har också blivit hårdare på senare år, vilket jag upplever som positivt. Tillsammans kan vi hjälpas åt så att folk får så bra badrum som möjligt.

Vilka nya badrumstrender ser du?

– Jag märker att klinker- och kakelplattor blir större och större, de kan vara en meter långa. Men om man väljer den storleken bör

Foto: Magnus Åker

man ha ett stort badrum. Idag finns det också kakel som liknar tapeter och trägolv – det blir alltmer populärt. Till ytan blir badrummen också större, de ska helst rymma både duschhörna och bubbelbad. Många vill ha en egen relaxavdelning – speciellt i fjällvärlden är det vanligt. Och färgerna börjar komma tillbaka. Nu är det många som väljer en ljus grund som de kombinerar med, till exempel, en färgstark fondvägg.

Lena på Lokgården

Konstnärinnan och butiksägaren Lena Wikman på Lokgården i Leksand beskriver sig själv som en omodern människa som gillar gamla föremål och hus.

När Lena Wikman återvände till Dalarna förälskade hon sig i de symboler som så starkt förknippas med landskapet. Kurbitisar och dalahästar är flitigt förekommande i hennes skapande, på senare tid har hon dock moderniserat sitt måleri och börjat utveckla egna varianter av traditionella motiv. Och förutom att måla akvareller och göra stentryckslitografier målar hon även gamla möbler. Alltsammans säljs sedan i butiken Lokgården som hon driver tillsammans med sambon Börje Lundkvist.

– Börje är en skaklare, han kommer hem med en del möbler och kuriosa och hjälper också till med möbelrenoveringen.

Parats målsättning är att göra Lokgården till ett populärt besöksmål i bygden, och de är på god väg.

– Det händer att folk hänger på låset när de ser att vi är hemma, berättar Lena. Som häromdagen, till exempel, då slängde sig några kunder in i butiken strax innan stäng-

ning. De sa att de var tvungna att få tag på människan som gjort korten de köpt samma dag hos en återförsäljare.

Lena har märkt att det är av stort värde för kunderna att få träffa henne i den miljö där konsten är skapad, många vill också passa på att få konsten signerad. Att man inte längre behöver ha en butik mitt på gatan i centrum har Lena fått bevis för. Under några år drev hon butiken Ockra i centrala Leksand.

– Just nu är det en upplevelsetrend och jag märker att många av mina kunder är "bloggande" tjejgång som gör en rundtur och besöker flera liknande butiker i bygden.

Lokgården ligger precis vid korsningen bakom knäckebrödsfabriken, en korsning som kännetecknas av den gamla loktallen som sägs vara från 1600-talet. Trots att den är död sedan länge är den ett vackert blickfång under alla årstider.

Lena får många förfrågningar från perso-

ner som vill att hon ska dekorationsmåla deras möbler, väggar och förstukvistar, men tyvärr räcker tiden inte till.

– Det är svårt att hinna med det som skall produceras till butiken och det är hemskt tråkigt att behöva säga nej. I butiken säljer vi en tredjedel konst, en tredjedel möbler och kuriosa och en tredjedel inköpta presentartiklar. Någon gång vill jag prova på att illustrera barnböcker, det har jag drömt om sedan barnsben.

I sommar har många kunder hittat till Lokgården, den mest besökta dagen var midsommardagen.

– Då var det folk överallt, och japaner som gick runt och fotade, berättar Lena.

Och nog förstår man dem. Miljön på Lokgården är lika idyllisk som de motiv Lena målar. På Lokgårdens hemsida och blogg kan du läsa mer om livet på gården.

www.lokgarden.se

Välkommen till oss!

• RÄTTVIKS •
KOMMUN

rattvik.se

*Temat i nästa
nummer av
Hem i Dalarna,
som kommer ut i
vår, är vatten i
trädgården*

- Vi utför slamtömning och torrsug
- Vi rensar avloppsledningar med högtryckspolare
- Vi rengör vattenbrunnar och kör dricksvatten.
- Vi hyr även ut flak, containers och förrådscontainers.
- Vi tar emot verksamhetsavfall.
- Vi levererar sand, grus och matjord mm.
- Vi hyr även ut bajamajor.
- Vårt dotterbolag BeWe Bränsle AB säljer villapellets inblåst i ditt förråd eller för avhämtning hos oss.

*Vi är ett flexibelt åkeri
med många möjligheter*

Bengt Werpers
ÅKERI AB • RÄTTVIK

Åkerivägen 4 Rättvik 0248-124 21 • www.werpersakeri.se

smaka

shoppa

rattvik.se/handel
hos oss räcker pengarna länge

Det kommer

Lilla gumman

Känd från tv-programmet Parlamentet är Karin Adelsköld som är en av fem tjejer som driver bloggen Lilla Gumman, landets första tekniksajt för och av tjejer. Här hittar du prylgalna observationer och freakiga innovationer samt betyg på många teknikprodukter. Det var med intresse och passion som initiativtagarna ville få fler tjejer att intressera sig för ny teknik. Idag vet man att nästan hälften av läsarna är män... På Bokbladet hittar du deras nyligen utgivna bok.
www.lillagumman.se

Isabelle fixar rummet igen

I oktober är det roliga tv-programmet Fixa rummet tillbaka. Återse inredaren och dala-älskaren Isabelle Mc Allister som reser land och rike runt för att hjälpa barn uppfylla sina inredningsdrömmar. När barnens idéer verkställs blir det "uppåt väggarna" fantasifullt och inspirerande.
www.svt.se/fixarummet

Trendigt på Hem & Villa-mässan

I år inspireras heminredningen av naturen utanför husets väggar. På årets Hem & Villa-mässa i Stockholm, 13-16 oktober, är temat "Nära naturen". Trenden har hämtat inspiration från mörka skogar och lummiga ängar, karga klippor och virvlande sanddyner. Levande växter ska få ta plats och färger, mönster och strukturer kommer från

skogen. Materialen ska vara äkta – nu är det inne med sten, keramik, läder och päls.
www.hemochvilla.se

Duscha ute

Visst är det uppiggande och sommarfräsch att borsta tänder och duscha utomhus? Nu är det dags att skissa på ditt eget blöta uterum till nästa sommarsäsong.

mera . . .

Naturligt ren

Kathrin Gladen i Skinnaråsens fäbod utanför Leksand tillverkar naturliga och milda tvålar av vegetabiliska oljor och örter som växer på ängarna där hon bor. Många av produkterna innehåller även välgörande ingredienser, till exempel kakaosmör, bivax och sheasmör. En tvål från fäboden är njutning som räcker länge och sprider dofter av choklad, lavendel, jasmin...

www.skinnarasen.se

Från jord till bord

Kommer du ihåg Anna som vi skrev om i vårens nummer av Hem i Dalarna? Vi berättade om hennes växthusdrömmar – som fortfarande är just drömmar. Men i väntan på växthuset har hon startat bloggen "Från jord till bord" som handlar om trädgård, mat, bak och allt annat som gör henne lycklig. Vackra bilder, tankvärda ord och många bra recept.

www.franjordtillbord.blogspot.com

Baka med Kus Kari

Vore det inte gott med en rulle nybakat tunnbröd med smör? Överraska din kompis eller ta med din familj till härliga Kus Kari i Tällberg. Stig in i värmen i Kusgårdens bagarstuga och lär dig baka mjukt tunnbröd på surdeg över öppen eld. Det kan man kalla ett gott hantverk!

www.kuskari.se

Bonusfamiljer – vill ni ha flytthjälp?

I höst spelar SVT in ett nytt inredningsprogram som hjälper blivande sambor som har barn sedan tidigare. Programledaren Ylva Hällen tar sig an uppdraget tillsammans med designern och inredaren Jon Eliason. Vem ska bo var? Hur ska man samsas om möbler, tapeter och all annan inredning? Vem måste slänga sin favoritsoffa? Och hur blir man egentligen en ny familj?

ALL IN ONE!

• *Din mediapartner i Dalarna* •

 bokstaven

www.bokstaven.se • annonser@bokstaven.se • order@bokstaven.se
Tel. 0248-136 00 • Reparatörvägen 3 • Box 133 • 795 22 Rättvik

Kulinariska Kopparhatten

Hatten av för krögarparet Hans Jacobsson och Tina Prestberg med personal som låter oss återupptäcka råvarornas verkliga dofter och smaker. Här bjuder Kopparhatten Café & Kök i Falun våra läsare på tre härliga höstrecept.

Faluåns mörka vatten flyter sakta förbi Dalarnas Museums välkända tegelbyggnad. Parallellt med ån sträcker sig lokalen som inrymmer Kopparhatten Café & Kök. Inredningen är strikt och sober, runt borden grupperas svarta leksandsstolar, väggarna är av rött tegel och golvet av sten. Här finns inget krimskrams, på Kopparhatten står smakerna i centrum. Ur högtalarna strömmar soft bakgrundsmusik, på väggarna har museet en tavelutställning – när jag är där visas en serie svartvita fotografier från finnmärken. Framför mig i kön till självserveringen önskar ett par gäster få prata med den som bakat brödet. Min första tanke är

att de ska klaga, men tvärtom så vill de ha brödreceptet med sig hem. Vid ett av borden sitter några amerikanska turister. "Oh, so delicious" utbrister en av damerna medan hon långsamt tuggar och noga studerar en skiva mjukt bröd. Man ser att hon riktigt njuter av måltiden. Kanske är det det som är slow food som Hans Jacobsson brukar föreläsa om?

På Kopparhatten serveras traditionella och oväntade kombinationer, inga konstigheter egentligen, utan bara naturligt och mycket fräscht och färgrikt upplagt på stora keramikfat.

Smakar som det smakar

Efter lunchen får jag också en pratstund med köksmästaren och bagaren Helena Lindblad.

– Vi serverar mycket ekologiskt och så närproducerat som möjligt, berättar Helena. Här finns inga halvfabrikat, allt lagas på plats. Till exempel tar vi vara på alla rester när vi skär grönsaker så att vi kan koka vår egen buljong. Råvarorna ska få smaka som de gör. Vi svenskar har vant oss vid tillsatser så det tar lite tid att vänja sig tillbaka till det naturliga.

– Vi står för maten vi lagar och behöver inte läsa på förpackningar om gästerna frågar

oss om innehållet. Fina råvaror är ett måste. Man kan vara hur duktig kock som helst, men om inte råvarorna är bra då är det svårt att laga bra mat.

Bär och frukt handlas av Dalaodlat, köttet kommer från Siljan Chark och kycklingen från Walla Fjäderfä i Hedemora. Korven är den välkända från Gustafs och ostarna levereras av Stora Lunåns mejeri utanför Falun.

Helena har arbetat med det mesta i branschen. Som kock, kallskänka, kökschef, på stora och små restauranger och på nattklubb. Hon visar mig den lilla vrå i köket som är hennes eget bageri. På väggen har hon med sin fina handstil skrivit upp alla recept och på bakkbordet står två nygräddade zucchiniakakor som hon varsamt breder ut chokladkräm på och dekorerar med en näve stora hallon. Helena försöker variera sig när hon bakar men helt klart är det kakor med choklad som folk gillar allra mest.

– Förr var det mycket pajer, men nu börjar det bli mer och mer småkakor. Vissa kombinationer kan man ju tycka låter knasigt, som jordgubbar och rosmarin till exempel. Men när man väl provar så blir man glatt överraskad. Och det är viktigt att man ser att det är hembakat, det betyder mycket för gästerna.

"Det är en investering i mina barn och barnbarns framtida hälsa."

Hans Jacobsson om varför han lagar närproducerad och ren mat

En italiensk vindispenser

På Kopparhatten serveras à la carte onsdag till och med lördag.

– Vår vision är att man ska kunna komma hit och äta och dricka gott. Vi byter vår meny en gång i månaden, på så sätt kan vi följa råvaruutvecklingen. Sommartid är våra grillkvällar på verandan mycket popu-

lära och något som verkligen är unikt är vår italienska vindispenser. I kassan laddar man ett kort med pengar och sedan kan man testa olika vinsorter från dispensern. Och om man vill lära sig mer om vin kan man träffa vår sommelier Dan, säger Helena och berättar att ölen som serveras enbart kommer från svenska bryggerier.

När jag lämnar Kopparhatten har jag nya smaker i min mun, smaker som sitter kvar resten av dagen. Kopparhatten må ligga på den gruvliga sidan av Faluån, men vad gäller maten, miljön och bemötandet så hör matstället absolut till den ljuvliga.

www.kopparhatten.nu

"En god krydda som vi använder en del på Kopparhatten är bockhornsklöver. Svårt att beskriva hur den smakar, men den ingår i nästan alla curryblandningar och används mycket i indisk matlagning. Den smakar nästan lite salmiak blandat med en örtig smak. Direkt översatt från latin blir namnet grekiskt hö. Den är ganska svår att få tag i, men i kryddblandningen anapulver ingår den tillsammans med gurkmeja och salt. Alltså, bockhornsklöver är god om du ska laga lite asiatiskt eller indiskt, gärna i grytor eller en tesked eller två i risvattnet." Helena Lindblad

Mustig höstgryta

4 p.

- 1 paket bacon
- 400-500 gram grytbitar av nöt (gärna biff, entrecôte eller oxfilé)
- 2 vitlöksklyftor
- 1 lök
- 3 msk tomatpuré
- 2 msk ketchup
- 1 msk sambal badjak eller sambal olek
- 1 tsk anapulver
- 2 tsk socker
- 1 oxbuljongtärning
- 2,5 dl rött vin
- 2,5 dl vatten

Strimla bacon och hacka vitlök. Fräs tills baconet börjar släppa fett, ha då i grytbitarna. Låt det hela få färg medan du skivar löken i halvmånar, lägg i. Ha i anapulver, tomatpuré, ketchup, socker och sambal, låt fräsa

med en stund. Dra ett par, tre varv med pepparkvarnen och slå sedan på vin och vatten och lägg med buljongtärningen. Låt det hela småputtra tills du tycker att köttet är lagom mörkt. Tid varierar ju beroende på vilket kött man valt. Känns det som om spadet håller på att koka bort är det bara att späda med mera vatten (och lite vin om man vill). Smaka av med salt och peppar och kanske lite mer anapulver. Servera med syltade kantareller och en god potatispuré eller helt vanlig kokt potatis.

"Här får ni ett recept som är himla bra. Här är det zucchini men det går att byta ut mot morot, äpple, lingon, rödbetor eller mosad banan. Mängden grönsak/frukt bör vara något sånär lika. Du kan lägga till kryddor eller ta bort efter egen smak. Till kaka med rödbeta, banan eller zucchini passar receptet nedan bäst. Om ni gör morot/lingon eller äpple byter ni bara ut kakaon mot 2 tsk kanel och 2 tsk kardemumma. Det som är så lätt med receptet tycker jag är att det är olja i istället för smält smör, och att allting i stort sett bara blandas ihop."

Helena Lindblad

Softig zucchinikaka

Kaka

2,5 dl olja
3,5 dl socker
4 dl riven zucchini (1-2 st)
3 ägg
4 dl vetemjöl
1 tsk bakpulver
1 tsk bikarbonat
0,5 tsk salt
0,5 tsk riven muskotnöt
2 msk kakao

Grovriv zucchinin (de behöver inte skalas). Blanda tillsammans med olja och socker. Vispa tills sockret löst sig. Vispa i äggen ett och ett. Vispa ordentligt mellan varje ägg. Blanda alla de torra ingredien-

terna och blanda i. Rör tills det inte är några klumpar. Häll smeten i en bröad form och grädda i c:a 40 min i 200 grader. När kakan svalnat kan du ha på den goda glasyren som hör till. Byt ut kakaon mot lite citronsaft om du vill ha en vit glasyr.

Glasyr

200 gram Philadelphiaost
0,5 dl Crème fraîche
2 msk honung
2 msk kakao

Blanda alla ingredienser och vispa fluffigt med elvisp. Bred glasyren över kakan och njut!

Ming- Mings krämiga potatisoppa

6 potatisar eller 3 bakpotatisar
4 vitlöksklyftor
c:a 8 champinjoner
2 buljongtärningar
c:a 1,5 liter vatten
3-4 dl grädde (eller mjölk för den som vill)
8 msk Crème fraîche
peppar från kvarnen och ev. örter

Koka vatten. Lägg i buljongtärningarna. Skala potatis (samt ev andra rotfrukter), dela i mindre bitar, lägg i tillsammans med vitlök och övriga grönsaker. Koka tills potatisen blivit mjuk. "Jag brukar koka utan lock så att jag kan hålla lite koll och röra om, eller fylla på mer vätska om så behövs." Mixa med stavmixer eller med elvisp, fyll på med grädde och Crème fraîche. Vrid några varv med pepparkvarnen och tillsätt ev. favoritkrydda. Mixa igen och smaka av med salt. Förslag på goda toppingar är knaperstekt bacon, färskräkor, kycklingspett, fetaost och kryddstark korv.

City Sign

Detta eleganta skyltställ anses idag vara det enda godkända skyltstället i citymiljö gentemot synskadade. Toppskylt med plats för logotype. Stommen är försedd med 2 st. 45 mm snäppramar för enkelt byte av budskap. Standardfärgen är svart och finns i storlekarna 50x70 cm och 70x100 cm.

50x70 cm **2599:-**

70x100 cm **3699:-**

Priserna inkluderar skyltställ, logo och
2 st affischer. + moms

Kom in till oss, så visar vi vårt
sortiment av displayprodukter

• *Din mediapartner i Dalarna* •

bokstaven

www.bokstaven.se • annonser@bokstaven.se • order@bokstaven.se
Tel. 0248-136 00 • Reparatörvägen 3 • Box 133 • 795 22 Rättvik

